Ovulatie-inductie

ijssel land ziekenhuis

Samen maken we het verschil.

ysl.nl 010 258 5000

Patiënteninformatie

In deze folder leest u meer over de gang van zaken rond ovulatie-inductie. Dit is een behandeling voor vrouwen die graag zwanger willen worden, maar die geen eisprong (ovulatie) hebben (Polycysteus Ovarium Syndroom (PCOS). De behandeling kan bestaan uit tabletten en zo nodig ook injecties die de eisprong stimuleren.

Eisprong, bevruchting en zwangerschap

Uw behandelend arts heeft u geadviseerd te starten met medicijnen om een eisprong te krijgen. Geen eisprong betekent, dat er geen eicel vrijkomt uit de eierstok en dan is een zwangerschap uitgesloten.

Meestal wordt gestart met het medicijn Letrozol®. Als dit niet het gewenste effect heeft, kan op een later moment worden overgegaan op injecties (bijv. Ovaleap®).

Wanneer een eisprong heeft plaatsgevonden, dan is de kans op zwangerschap per behandeling ongeveer 10%.
Dit is vergelijkbaar met een spontane eisprong.

De kans op een meerlingzwangerschap na Letrozol® is 6-8% en na Ovaleap® is dat 10-15%.

De medicatie is alleen verkrijgbaar in de ziekenhuisapotheek in het IJsselland Ziekenhuis. Er wordt gestreefd naar directe uitgifte van de medicijnen, maar dit is niet altijd mogelijk.

Menstruatie opwekken

Als u al enige tijd geen menstruatie heeft gehad, wordt eerst de menstruatie opgewekt met een kuur van bijvoorbeeld Primolut®.

- Doe voor de start van de medicatie een zwangerschapstest (alleen starten als de test negatief is).
- Gebruik de PrimoLut® volgens het voorschrift.

- De bloeding begint ongeveer 4 dagen nadat u bent gestopt met het slikken van Primolut®. Als de bloeding uitblijft, moet u contact opnemen met de polikliniek Gynaecologie.
- Mogelijke bijwerkingen zijn buikpijn en een hevige menstruatie.

Medicijnen bij het opwekken van de eisprong (ovulatie-inductie)

Er zijn twee behandelingsmogelijkheden voor het opwekken van de eisprong (ovulatie-inductie):

- door middel van tabletten of
- door middel van hormooninjecties.

Letrozol®

Bij vrouwen met PCOS is de eerste keus voor het opwekken van de eisprong een behandeling met Letrozol® tabletten.

Letrozol® is een aromataseremmer.
Letrozol® is in Nederland niet officieel geregistreerd als medicatie voor het opwekken van de eisprong. Voorheen werd Clomid® gebruikt, maar dit is niet of soms beperkt leverbaar. Vanwege de hogere kans op een levend geboren kind, gaat de voorkeur al jaren uit naar Letrozol® boven Clomid® (bij gelijk risico op een miskraam of meerlingszwangerschap). Ook zijn de bijwerkingen tussen beide middelen vergelijkbaar. Letrozol® wordt vergoed door de Nederlandse zorgverzekering.

Als er een menstruatie of onttrekkingsbloeding is geweest, wordt gestart met een medicijnkuur om de eisprong te stimuleren.

- De kuur Letrozol® duurt 5 dagen: van dag 3 tot en met dag 7 van uw menstruatiecyclus. U begint dus met de kuur op de tweede dag ná de dag dat uw menstruatie doorzet.

- U hoort van uw behandelend arts hoeveel tabletten u per dag moet innemen.
- Uw eerste cyclus wordt vaak gecontroleerd met echografisch onderzoek (eerste echo op cyclusdag 12) én met ovulatietesten. Daarmee wordt zo goed mogelijk ‘voorspeld’ wanneer de eisprong zal plaatsvinden.
- Als geen eisprong heeft plaatsgevonden, kan de dosering van de Letrozol® of worden verhoogd of krijgt u andere medicijnen.
- Maak via de polikliniek Gynaecologie een telefonische afspraak met uw arts als de ovulatietesten negatief blijven of als uw cyclus langer wordt dan 35 dagen.
- Bij behandeling met Letrozol® krijgt ongeveer 80% van de vrouwen een eisprong. Ruim de helft van deze vrouwen wordt zwanger. Er is een licht verhoogde kans op een meerlingzwangerschap.
- Is na zes tot twaalf maanden behandeling met Letrozol® een eisprong opgewekt zonder dat een zwangerschap is ontstaan, dan kan worden overwogen op een andere behandeling over te gaan.
- Als behandeling met Letrozol® geen eisprong geeft, kan het zijn dat de eierstokken ongevoelig (resistent) zijn voor deze medicatie.

FSH-injecties (*gonadotrofinen*, Ovaleap®)

Als de kuur met Letrozol® niet het gewenste effect heeft, kan worden overgegaan op FSH-injecties.
Deze injecties zetten de eierstokken aan tot het laten rijpen van eicellen.

- Eerst wordt een zogenaamde ‘uitgangsecho’ gemaakt.
  U belt op de 1e dag van uw menstruatie de polikliniek Gynaecologie: telefoonnummer 010 258 5920, om een afspraak voor deze echo te maken op dag 1, 2 of 3 van uw cyclus.
  Als uw menstruatie op vrijdagavond of in het weekend begint, kunt u op zaterdag of zondag vóór 12.00 uur contact opnemen met de arts-assistent van de afdeling: tel. 010 – 258 3121.
- Op dag 3 van uw cyclus – vaak na een ‘uitgangsecho’ (o.a. controle op cysten) – begint u ook met de injecties.
  Uw arts spreekt met u af met welke dosering u start.
- Vanaf dag 10 van uw cyclus vindt een aantal maal echografische controle plaats om te zien wat de reactie is.
  - Als de follikel (eiblaasje) groot genoeg is (18-20 mm), wordt een hCG-injectie afgesproken (Ovitrelle®).
    Deze injectie zorgt voor een eisprong.
  - Als sprake is van overstimulatie (meer dan 2 die groter zijn dan 15mm), wordt de behandeling afgebroken en krijgt u het advies om geen geslachtsgemeenschap te hebben. Er wordt dan geen Ovitrelle®-injectie afgesproken.
- Met *gonadotrofinen* wordt in ongeveer 90% van de behandelingen een eisprong verkregen. Bij ongeveer de helft van deze vrouwen ontstaat een zwangerschap.

Gemeenschap

De eisprong vindt plaats tussen 24 en 40 uur na de Ovitrelle®-injectie of na de positieve ovulatietest.
Het wordt aangeraden om in die periode gemeenschap te hebben.

Menstruatie

- Uw menstruatie kan soms eerder komen dan u had verwacht. In dat geval is zwangerschap vrijwel uitgesloten. De ovulatie-inductie behandeling kan dan opnieuw worden gestart.
- Als u over tijd bent (16 dagen na de Ovitrelle®-injectie of na de positieve ovulatietest), kunt u een zwangerschapstest doen.

Bijwerkingen en risico's

De meest voorkomende bijwerkingen van de medicatie zijn

- opvliegers,
- milde maagdarmklachten,
- lichte buikpijn,
- overstimulatie.

Deze klachten verdwijnen meestal vanzelf kort na de behandeling. Soms komt het voor dat de eierstokken te heftig reageren. Bij **ernstige buikpijn** en **gewichtstoename** (meer dan 2 kilo) is het verstandig uw behandelend arts te waarschuwen.

Veel gestelde vragen

Wat is ‘dag 1 van de cyclus’?
Dit is de eerste dag dat de menstruatie doorzet, ook als de menstruatie ’s avonds pas begint.

Wat zijn ovulatietesten?

- Bij een cyclus van 28 dagen start u op dag 10 van uw menstruatiecyclus met dagelijks LH-testen (oftewel ovulatietesten) in de tweede urine ’s ochtends.
  Heeft u een andere cyclusduur, dan hoort u van uw behandelend arts wanneer de eerste testdag wordt. De ovulatietesten zijn te koop bij een drogist of apotheek. We proberen u tegemoet te komen in de kosten door een eigen voorraad ovulatietesten aan te houden, die we kosteloos mee kunnen geven vanuit de polikliniek. Helaas zijn de testen niet altijd op voorraad.
- Als u 6 dagen geen positieve ovulatietest heeft gehad of als de uitslag onduidelijk is, bel dan de polikliniek Gynaecologie voor overleg. Mogelijk wordt die dag een echo gemaakt.

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met de polikliniek Gynaecologie, telefoonnummer **010- 258 5920**.

In het weekend kunt u vóór 12.00 uur de arts-assistent van de afdeling bellen, telefoonnummer **010 – 258 3121**.

Verder nog van belang
Deze folder ondersteunt de mondelinge informatie die u krijgt. Stel vragen als u meer wilt weten over onderzoek, operatie, gevolgen, risico's of andere behandelmogelijkheden.
Ontdek Mijn IJsselland De toegang tot uw eigen gegevens, dossier, afspraken en vragenlijsten **mijn-ijsselland**
Persoonlijke gezondheidsomgeving (PGO) Website/app (gratis) waarop u al uw gezondheidsgegevens kunt bundelen en raadplegen **PGO**
Aanbevolen websites Betrouwbare medische informatie, aanbevolen door onze zorgverleners **aanbevolen-websites**
IJsselland Folders Al onze patiëntenfolders kunt u opzoeken en lezen in onze Folder Web App **folder app**